

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “ด้วงหนวดยาวอ้อย”
วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในทุกภาคของประเทศไทยระวังการระบาดของด้วงหนวดยาวอ้อย ซึ่งเป็นแมลงศัตรูพืชที่สำคัญชนิดหนึ่งของอ้อย โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกอ้อยในภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก เนื่องจากเข้าสู่ช่วงฤดูแล้ง กลางวันมีอุณหภูมิสูง สภาพดังกล่าวเหมาะต่อการระบาดของด้วงหนวดยาวอ้อย โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีดินเป็นดินร่วนปนทราย ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอ้อยอย่างสม่ำเสมอ หากพบกาบใบและใบอ้อยแห้ง ลำต้นอ้อยหักล้มและแห้งตาย ลำต้นเป็นโพรงเหลือแต่เปลือก ให้ดำเนินการป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรงและสามารถขอคำแนะนำได้จากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Dorysthenes buqueti* Guerin.

วงศ์ : Cerambycidae

อันดับ : Coleoptera

ชื่อสามัญอื่น : ด้วงเจาะลำต้นอ้อย

รูปร่างลักษณะ

ไข่ เป็นรูปยาวรี สีน้ำตาลอ่อน ยาว 3.0ท-ม3.5 มิลลิเมตร กว้าง 0.8ท- 1.0 มิลลิเมตร เปลือกไข่ค่อนข้างแข็ง

ตัวหนอน มีสีขาวนวล รูปร่างทรงกระบอกและแบนเล็กน้อย บริเวณอกกว้างกว่าส่วนท้องเล็กน้อย หัวกะโหลกมีสีน้ำตาลและมีขนาดเล็กกว่าลำตัวมาก ปากขนาดเล็กแต่มีเขี้ยวแข็งแรงขาขนาดเล็กมากจนแทบมองด้วยตาเปล่าไม่เห็น เมื่อโตเต็มที่มีขนาดใหญ่มาก 70 -100 มิลลิเมตร กว้าง 20 -30 มิลลิเมตร หัวกะโหลกกว้าง 12 มิลลิเมตร 30 มิลลิเมตร หัวกะโหลกกว้าง 12 มิลลิเมตร

ดักแด้ จะมีขนาด ขา และปีกอยู่ด้านข้างลำตัว เห็นชัดเจนยาวประมาณ 40 - 50 มิลลิเมตร กว้าง 24 - 26 มิลลิเมตร

ตัวเต็มวัย มีสีน้ำตาลแดง ยาวประมาณ 25 - 40 มิลลิเมตร กว้าง 10 - 15 มิลลิเมตร ตัวเมียตรงปลายปล้องสุดท้ายของส่วนท้องมีลักษณะมนส่วนตัวผู้ตรงปลายเว้าและมีขนที่หน้าอก

ระยะหนอนที่เข้าทำลาย

ตัวเต็มวัย

ลักษณะอาการและการเข้าทำลาย

ตัวหนอนของด้วงหนวดยาวอ้อย เริ่มเข้าทำลายตั้งแต่ระยะเริ่มปลุกอ้อย โดยเจาะไชเข้าไปกัดกินเนื้ออ้อยภายในท่อนพันธุ์ทำให้ท่อนพันธุ์ไม่งอก หนอนอ้อยอายุ 1,-3 เดือนจะถูกกัดกินตรงส่วนโคนที่ติดกับเหง้าให้ขาดออก ทำให้หนอนอ้อยแห้งตาย เมื่ออ้อยมีลำแล้วพบว่า การเข้าทำลายจะทำให้กาบใบและใบอ้อยแห้งตายทั้งต้นหรือทั้งกออ้อย หนอนที่มีขนาดเล็กจะกัดกินบริเวณเหง้าอ้อย ทำให้การส่งน้ำและอาหารจากราก ไปสู่ลำต้นและใบน้อยลง เมื่อหนอนมีขนาดใหญ่ขึ้นจะเริ่มเจาะไชจากส่วนโคนลำต้นขึ้นไปกินเนื้ออ้อย ทำให้ลำต้นเป็นโพรงเหลือแต่เปลือก ลำต้นอ้อยหักล้มและแห้งตาย

ลักษณะการทำลาย

กาบและใบแห้ง ตั้งแต่ใบล่างขึ้นไป

สภาพที่เหมาะสมกับการระบาด

เข้าทำลายอ้อยตลอดทั้งปีแต่จะเห็นชัดช่วงอ้อยอายุ 1- 3 เดือน และในช่วงตัดอ้อยเข้าโรงงาน สาเหตุการระบาดมาจากอากาศแห้งแล้งและแปลงปลุกอ้อยเป็นดินร่วนปนทราย

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

อ้อยปลูกใหม่

1. ไถพรวนดินแล้วเก็บตัวหนอนของด้วงหนวดยาว อ้อยตามรอยไถ ก่อนปลุกอ้อย
2. ใช้ศัตรูธรรมชาติ โดยโรยเชื้อราเขียวเมตาไรเซียม อัตรา 10 กิโลกรัมต่อ ไร่ บนท่อนพันธุ์พร้อม

ปลุกแล้วกลบดิน

3. ใช้สารเคมี ในพื้นที่ที่มีการระบาดของด้วงหนวดยาวอ้อยอย่างรุนแรง

- การใช้สารเคมีชนิดน้ำ ได้แก่ ฟิโพรนิล 5% EC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อัตรา 320 มิลลิลิตรต่อ ไร่ บนท่อนพันธุ์อ้อยพร้อมปลุกแล้วกลบดิน

- การใช้สารเคมีชนิดเม็ด ได้แก่ โรยสารฆ่าแมลง ฟิโพรนิล 0.3% G อัตรา 6 กิโลกรัมต่อไร่บนท่อนพันธุ์อ้อยพร้อมปลุกแล้วกลบดิน

ระยะอ้อยแตกกอ

1. ถ้าพบหน่ออ้อยแห้งตาย ให้ขุดกออ้อยและจับตัว หนอนด้วงหนวดยาวอ้อย ออกมาท ลายนอก
แปลง

2. ใช้ศัตรูธรรมชาติ โดยเปิดร่องอ้อยแล้วโรยเชื้อราเขียวเมตาไรเซียม อัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่
ให้ชิดกออ้อยแล้วกลบดิน

3. ใช้สารเคมีในพื้นที่ที่มีการระบาดของด้วงหนวดยาวอ้อยอย่างรุนแรง

- การใช้สารเคมีชนิดน้ำ โดยเปิดร่องอ้อยแล้วพ่นสารฆ่าแมลง ฟิโพรนิล 5%.SC อัตรา 80 มิลลิลิตร
ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อัตรา 320 มิลลิลิตรต่อไร่ ให้ชิดกออ้อยแล้วกลบดิน

- การใช้สารเคมีชนิดเม็ด โดยเปิดร่องอ้อยแล้วโรยสารฆ่าแมลง ฟิโพรนิล 0.3%,, อัตรา 6 กิโลกรัม
ต่อไร่ ให้ชิดกออ้อยแล้วกลบดิน

*หมายเหตุ กรณีการใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม และสารเคมีขณะใช้ ดินต้องมีความชื้นหรือเป็นพื้นที่
ที่สามารถให้น้ำได้

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์